

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	บทบาทพระสงฆ์ในกระแสการเปลี่ยนแปลงทางสังคม
ชื่อผู้เขียน	พระจรินทร์ ยั่งสังข์
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต	สาขาวิชาการศึกษานอกระบบ
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์	รองศาสตราจารย์ ดร.ชูเกียรติ ลิ้มสุวรรณ ประธานกรรมการ รองศาสตราจารย์ ดร.พศิน แดงจวง กรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ยงยุทธ เปลี่ยนผลู กรรมการ

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่อง บทบาทพระสงฆ์ในกระแสการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาบทบาทพระสงฆ์ในกระแสการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และเงื่อนไขปัจจัยที่ทำให้บทบาทพระสงฆ์ในเขตชุมชนกึ่งเมืองกึ่งชนบทมีบทบาทเปลี่ยนแปลงไปจากหลักการของพุทธศาสนา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง การสังเกต การสนทนากลุ่ม และการศึกษาเอกสารต่าง ๆ ข้อมูลได้รับการตรวจสอบความสมบูรณ์และแยกแยะเป็นหมวดหมู่แล้วทำการวิเคราะห์โดยใช้แนวคิดทฤษฎีที่กำหนดไว้ นำเสนอแบบบรรยาย ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. พระสงฆ์ในกระแสการเปลี่ยนแปลงมีบทบาทหลายด้าน ได้แก่

- ด้านการปกครองบริหารตน
- ด้านการเผยแผ่ศาสนาด้วยวิธีการต่าง ๆ
- ด้านให้การศึกษทั้งพระสงฆ์ สามเณร และประชาชน
- ด้านสาธารณูปการ การบำรุงวัด
- ด้านสาธารณะสงเคราะห์แก่ประชาชนทั้งด้านวัตถุและจิตใจ

2. บทบาทที่เชื้อต่อรัฐในการปกครอง เป็นเครื่องมือของรัฐ รับนโยบายของรัฐในการสั่งสอนให้ประชาชนไม่ใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหา ซึ่งมีผลให้พระสงฆ์ได้รับผลตอบแทนด้านลาภสักการะ เช่น ตำแหน่ง และวัตถุต่าง ๆ

3. เงื่อนไขปัจจัยที่ทำให้บทบาทพระสงฆ์เปลี่ยนแปลง มาจาก 2 ด้านคือ

- ปัจจัยภายนอก คือ พระสงฆ์มีการเปลี่ยนแปลงบทบาทเพราะชุมชนมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านการศึกษา ด้านเศรษฐกิจ ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม ด้านสื่อสารมวลชน ค่านิยม ด้านความเชื่อดั้งเดิม รวมถึงการแทรกแซงของรัฐ นักการเมือง นักธุรกิจเอกชน

- ปัจจัยภายใน คือ พระสงฆ์มีการเปลี่ยนแปลงบทบาทเพราะปัจจัยของพระสงฆ์เอง เช่น การเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาของพระสงฆ์ กฎหมายคณะสงฆ์ การประชุมพระสังฆาธิการ และทัศนคติของพระสงฆ์ที่ได้รับการกล่อมเกลามาอย่างยาวนาน